

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μελέτες

ΓΙΟΥΛΑ ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΑΪΤΑΚΗΣ

Ελληνική Μυθολογία

Λαζανία

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Μελέτες

**ΓΙΟΥΛΑ ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΑΪΤΑΚΗΣ**

Ελληνική Μυθολογία
Λακωνία

Πρόλογος – Εποπτεία
Καθηγήτρια Γεωργία Ξανθάκη - Καραμάνου
Πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων
και της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών
και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ
ΑΘΗΝΑ 2006

*Στα παιδιά μας
Γιώργο και Μαρία-Γαλάτεια*

EΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ξεκινώντας το μεγάλο μας οδοιπορικό στην **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΛΑΚΩΝΙΑ**, αισθανόμαστε την ανάγκη και τη βαθιά υποχρέωση να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας σε όλους εκείνους, οι οποίοι ενθάρρυναν και στήριξαν με τον δικό τους τρόπο την ερευνητική και συγγραφική μας προσπάθεια.

Ιδιαιτέρως, οφείλουμε να ευχαριστήσουμε την κα Γεωργία Ξανθάκη - Καραμάνου, Καθηγήτρια του Παν/μίου Αθηνών, Πρόεδρο της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων και Πρόεδρο της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για την ευγενική της διάθεση να προδογίσει και να εποπτεύσει το βιβλίο μας, ώστε στο ταξίδι του - που μόλις αρχίζει - να έχει και το άρωμα του δικού της επιστημονικού λόγου.

Τέλος, ευγνώμονες ευχαριστίες απευθύνουμε στις Εκδόσεις Παπαζήση και ξεχωριστά στον κ. Αλέξανδρο Παπαζήση που με τόση ευαισθησία και υπευθυνότητα φρόντισαν, ώστε η **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΛΑΚΩΝΙΑ** να ταξιδέψει στον κόσμο των βιβλίων - που δεν έχει σύνορα - και να γίνει ένας ζωντανός χώρος συνάντησης για όσους αναζητούν, ακόμη, τη μαγεία, που σκορπίζει η φαντασία ενός ατελείωτου παραμυθιού ...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	17
Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	19
Β. ΜΥΘΟΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	29
Γ. ΛΑΚΩΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ (Θεότητες)	49
• ΑΡΤΕΜΙΣ	61
• ΑΠΟΛΛΩΝ	95
• ΑΘΗΝΑ	119
• ΔΙΑΣ	141
• ΠΟΣΕΙΔΩΝ	165
• ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ	181
• ΑΦΡΟΔΙΤΗ.....	199
• ΕΡΜΗΣ.....	211
• ΗΡΑ	221
• ΔΗΜΗΤΡΑ	231
• ΚΟΡΗ (ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ)	241
• ΔΙΟΝΥΣΟΣ.....	249
• ΑΡΗΣ.....	263
• ΚΑΤΩ ΚΟΣΜΟΣ – ΑΔΗΣ.....	269
• ΨΥΧΟΠΟΜΠΕΙΟ ΤΑΙΝΑΡΟΥ	275
• ΣΤΟΜΙΟ ΑΔΗ ΣΤΟ ΤΑΙΝΑΡΟ – ΚΕΡΒΕΡΟΣ	277
• ΕΣΤΙΑ	285
• ΕΙΛΕΙΘΥΙΑ.....	289
• ΑΙΔΩΣ	295
• ΗΛΙΟΣ	299
• ΛΗΤΩ	305
• ΘΕΤΙΣ	309
• ΝΗΡΕΑΣ.....	313
• ΝΗΡΗΙΔΕΣ (ΚΟΡΕΣ ΝΗΡΕΑ)	315

• ΓΗ – ΜΕΓΑΛΗ ΜΗΤΕΡΑ - ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ	319
• ΧΑΡΙΤΕΣ	325
• ΜΟΙΡΕΣ	329
• ΜΟΥΣΕΣ	335
• ΝΥΜΦΕΣ	339
• ΛΕΥΚΙΠΠΙΔΕΣ	343
• ΑΤΑΛΑΝΤΗ	347
• ΠΡΑΞΙΔΙΚΕΣ	350
• ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ	351
• ΙΝΩ	353
• ΠΑΣΙΦΑΗ	357
• ΥΓΙΕΙΑ	361
• ΥΠΝΟΣ – ΘΑΝΑΤΟΣ	363
• ΦΟΒΟΣ	369
• ΕΡΩΤΑΣ	371
• ΓΕΛΩΣ	373
• ΣΕΙΛΗΝΟΣ	375
• ΟΙ ΚΕΝΤΑΥΡΟΙ ΣΤΗ ΛΑΚΩΝΙΑ	377
• ΕΠΙΔΩΤΗΣ ΔΑΙΜΩΝ	381
• ΞΕΝΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ:	383
• ΣΑΡΑΠΙΣ	383
• ΙΣΙΔΑ	385
• ΑΜΜΩΝ	388
Δ. ΗΡΩΕΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ	391
Ε. ΗΡΩΟΛΑΤΡΙΑ	397
• ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ	403
• ΥΑΚΙΝΘΟΣ	433
• ΕΛΕΝΗ	443
• ΜΕΝΕΛΑΟΣ	479
• ΕΥΡΩΤΑΣ	491
• ΤΑΫΓΤΕΤΗ	495
• ΛΑΚΕΔΑΙΜΩΝ	500
• ΣΠΑΡΤΗ	502
• ΤΥΝΔΑΡΕΟΣ	503
• ΛΗΔΑ	515
• ΛΕΛΕΓΑΣ	520
• ΑΜΥΚΛΑΣ	523

• ΜΥΛΗΣ.....	525
• ΗΡΑΚΛΗΣ	527
• ΚΑΣΤΩΡ	543
• ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ	544
• ΙΔΑΣ ΚΑΙ ΛΥΓΚΕΑΣ	547
• ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ (ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ)	553
• ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ	557
• ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.....	563
• ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ	569
• ΟΡΕΣΤΗΣ.....	571
• ΕΡΜΙΟΝΗ.....	583
• ΤΙΣΑΜΕΝΟΣ	587
• ΓΙΟΙ ΙΠΠΟΚΟΟΝΤΑ	589
• ΙΠΠΟΥ ΜΝΗΜΑ	594
• ΑΡΣΙΝΟΗ	596
• ΟΔΥΣΣΕΑΣ	597
• ΑΧΙΛΛΕΑΣ	607
• ΜΑΧΑΩΝ	617
• ΑΜΦΙΑΡΑΟΣ	623
• ΟΡΦΕΑΣ	627
• ΘΗΣΕΑΣ	631
• ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ	637
• ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ	641
• ΑΛΚΜΑΝ	649
• ΧΙΛΩΝ	652
• ΚΥΝΟΡΤΑΣ	654
• ΑΦΑΡΕΑΣ	656
• ΟΙΒΑΛΟΣ	658
• ΚΛΕΟΔΑΙΟΣ.....	659
• ΟΙΩΝΟΣ	661
• ΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΕΡΑΩΝ	662
• ΛΕΩΝΙΔΑΣ	663
• ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ	667
• ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ	671
• ΛΑΣ	672
• ΜΑΡΩΝ ΚΑΙ ΑΛΦΕΙΟΣ	673
• ΘΕΟΠΟΜΠΟΣ	674
• ΕΥΚΟΣΜΟΣ	674
• ΛΑΘΡΙΑ – ΑΝΑΞΑΝΔΡΑ	675

• ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ	676
• ΚΙΝΑΔΟΣ	677
• ΑΓΙΑΔΕΣ - ΕΥΡΥΠΩΝΤΙΔΕΣ ΒΑΣΙΛΕΙΣ	678
• ΑΣΤΡΑΒΑΚΟΣ	679
• ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΗΡΩΑΣ	680
• ΚΑΔΜΟΣ	681
• ΠΛΕΥΡΩΝ	683
• ΠΥΡΡΙΧΟΣ	684
• ΟΙΚΟΛΥΚΟΣ	685
• ΑΙΓΕΑΣ	685
• ΑΥΛΩΝ	686
• ΤΗΛΕΚΛΟΣ	686
• ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ	686
• ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ	687
• ΤΑΙΝΑΡΟΣ	687
• ΒΡΑΣΙΔΑΣ	688
• ΙΟΠΑΣ	688
• ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΕΣ	689
- Χίονις ο Λακεδαιμόνιος	692
- Λάδας	693
- Νικοκλής	694
- Αίνπιος	694
- Κυνίσκα	694
- Ευρυλεωνίς	696
- Ιπποσθένης	697
- Ετοιμοκλής	697
- «Σπάρταθλον»	697
• ΤΑΦΟΙ - ΗΡΩΑ	701
 ΣΤ. ΓΙΟΡΤΕΣ	703
- Κάρνεια	707
- Γυμνοπαιδίες	715
- Υακίνθια	718
- Καρυάτια	723
- Γιορτή των αγάμων	724
- Ήρας	725
- Διοσκούρια	725
- Χαλκιοίκια	725
- Ορθίας Αρτέμιδας	726

– Λιμνάπιδας Αρτέμιδας	726
– Θωστήρια	726
– Αώτια	727
– Τιθονίδια	728
– Ελένεια	730
– Μενελάεια	730
– Άρη	731
– Αχίλλεια	731
– Της Ινούς	731
– Διονύσια	732
– Προμάχεια	733
– Ισσώρια	733
– Δικτύννια	734
– Ταινάρια	734
– Ελευσίνια	734
Z. ΑΓΩΝΕΣ	737
– «Αγώνας καρτερίας»: Διαμαστίγωση	737
– Αγώνες στον Πλατανιστά: «Μάχη των εφήβων»	740
– Αγώνας «Σφαιρίας»	742
– Παιδικοί αγώνες	744
– Αγώνες Δρόμου	745
– Λεωνίδια	745
– Μουσικοί αγώνες	746
H. ΧΟΡΟΙ	749
Θ. ΘΥΣΙΕΣ	767
I. MANTIKH – MANTEIS	781
● Μάντεις	781
● Αμφιάραος	798
● Τεισαμενός	800
● Αγίας	803
● Επιμενίδης	805
● Ταλθύβιος	813
● Ιαμίδες	817
● Αμφιλοχος	820
● Άμρων	822
● Ινώ και Μαντεία	824
● Μαντική πηγή Ταινάρου	824

ΙΑ. ΠΗΓΕΣ-ΚΡΗΝΕΣ.....	827
ΙΒ. ΑΣΥΛΙΑ	831
ΙΓ. ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ:.....	839
- Θεόδωρος ο Σάμιος	839
- Γηιάδας	841
- Βαθυκλής	842
- Κάλλων ο Αιγινίτης	844
- Ροίκος ο Σάμιος	844
- Κλέαρχος ο Ρηγίνος.....	844
- Αρίστανδρος ο Πάριος.....	845
- Πολύκλειπος ο Αργείος	845
ΠΙΝΑΚΕΣ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΉΡΩΩΝ	
1. Ηρακλείδες	48
2. Η Διογενής δυναστεία της Σπάρτης	396
3. Υάκινθος.....	442
4. Ελένη	478
5. Ευρώτιας	494
6. Τυνδάρεος – Ικάριος	514
7. Λίδα	519
8. Λέλεγας.....	522
9. Αμύκλας	524
10. Ατρείδες ή Πλεισθενίδες (Μενέλαιος- Αγαμέμνων)	568
11. Γιοι Ιπποκόοντα (Ιπποκοοντίδες)	593
12. Οδυσσέας	605
13. Οι απόγονοι του Κυνόρτα	655
14. Αφαρέας – Λεύκιππος	666
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
	847
SUMMARY.....	
	859
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....	
	863
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	
	887
ΕΙΚΟΝΕΣ.....	
	889

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΛΑΚΩΝΙΑ» είναι ένα έργο στο οποίο αποτυπώνεται ζωντανά ο πολύχρωμος και πολύμορφος καμβάς της τοπικής μυθολογίας με ένα τρόπο απλό, εύλογο αλλά και τεκμηριωμένο. Αναμφισβήτως έρχεται να συμπληρώσει ένα υπαρκτό κενό στη σκεπτική βιβλιογραφία, αφού έως τώρα δεν υπήρχε παρόμοια προσέγγιση μυθολογικών θεμάτων.

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται όλες οι πικές που φωτίζουν τον μυθόκοσμο της περιοχής αυτής, χωρίς βέβαια, να οριοθετείται το χρονικό πλαίσιο μιας αυστηρά ορισμένης εποχής. Πρόθεση των συγγραφέων είναι να σκηματίσει ο αναγνώστης μια ολοκληρωμένη εικόνα για το λακωνικό πάνθεον. Γι' αυτό, το υλικό επεκτείνεται σε ένα μεγάλο χώρο της θρησκευτικής τελετουργίας και της λατρευτικής τυπολογίας. Έτσι, οι άξονες γύρω από τους οποίους κινείται η θεματολογία είναι η λατρεία των θεών και των πρώων. Αντιστοίχως, διαρθρώνεται και ο κύκλος της θεϊκής μυθολογίας και ο κύκλος της πρωολατρίας.

Βεβαίως, εδώ, αναγνωρίζονται τα χαρακτηριστικά της μυκηναϊκής εποχής, καθώς και ο απόποχος της μινωϊκής θρησκείας. Παραλλήλως, όμως, εντυπωσιάζουν ξεχωριστοί μύθοι που διαμορφώνουν το λατρευτικό περιεχόμενο της υπόστασης θεοτήτων που λατρεύονταν μόνον στην Λακωνία, όπως λ.χ. η Ορθία ή Λυγοδέσμα Αρτεμις, η Κελεύθεια Αθηνά, ο Αμυκλαίος Απόλλων, ο Σκοτίτας Δίας κ.ά.

Σε κάθε ενότητα που αναφέρεται σε μια θεότητα (αντρική ή γυναικεία) παρουσιάζονται όλες οι μορφές οι οποίες πινακίζονται αφορούν σε τοπικό επίπεδο· επίσης, αναπτύσσονται όλα εκείνα τα στοιχεία που αποδίδουν τη λατρεία τους, είτε με συγκεκριμένη προσηγορία, είτε χωρίς τη συνοδεία προσδιοριστικού επιθέτου. Παραλλήλως προς τη μυθολογική αφήγηση επιχειρείται η ετυμολογική ερμηνεία της ονοματολογίας των θεών, η οποία υποβοηθεί την εξέλιξη και απιολόγηση του μύθου.

Το λακωνικό πάνθεον, εκτός από τους ολύμπιους θεούς, εμπλουτίζεται και με δευτερεύουσες θεότητες, όπως οι Μούσες, οι Μοίρες, οι Χάριτες, η Αιδώς (που συνδέεται με τη συγκεκριμένη τοπική παράδοση της απομάκρυνσης της Πηνελόπης, από την πατρική της εστία στην Σπάρτη, όταν αποφάσισε να ακολουθήσει τον σύζυγό της Οδυσσέα), ο Φόβος, ο Ήλιος, ο Ύπνος με τον διδυμό του αδελφό, τον Θάνατο κ.ά.

Η «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΛΑΚΩΝΙΑ» συμπληρώνεται από μύθους που αφορούν τις διογενείς οικογένειες του τόπου. Εδώ, περιγράφονται μορφές των

οποίων *η καταγωγή* ή *η προέλευση*, αν και καλύπτονται από την αχλύ του θρύλου και του χρόνου, ακόμη και σήμερα διατηρούν τον απόχο μέσα από την επιβίωση των ονομασιών τους.

Στο πλαίσιο αυτό ο αναγνώστης έχει την ευκαιρία να ενημερωθεί για τις μυθολογικές εκδοχές που αφορούν τη Σπάρτη, την όμορφη κόρη του ποταμού – θεού Εύρωτα, την οποία υνηφεύθηκε ο γενάρχης της περιοχής, ο Λακεδαίμων, να πληροφορηθεί για τους ιερούς γάμους του Δία και της Λήδας, για την Ελένη, για τους Διοσκούρους και άλλες στενά συνδεδεμένες με την Λακωνία μυθολογικές μορφές. Πολλές από τις μορφές αυτές ταυτίστηκαν με προελληνικές τοπικές θεότητες που με την πάροδο του χρόνου υπέπεσαν στην κατηγορία των υποβαθμισμένων πρώων.

Ένας άλλος σημαντικός θεματικός άξονας της *ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ – ΛΑΚΩΝΙΑΣ* αφορά τη λατρεία των πρώων, είτε αυτών που ανίκουν στη λεγόμενη πρωϊκή μυθολογία είτε εκείνων που κατατάσσονται στον πρωϊκό κύκλο και τιμώνταν για την υπερφυσική τους δύναμη ή για κάποιο άλλο λόγο. Π.χ. η Θεραπναία Ελένη, ο Υάκινθος, οι Διόσκουροι, αλλά και ο Ορέστης, ο Ιππόλιτος και ακόμη ιστορικά πρόσωπα, όπως ο Παυσανίας και ο Λεωνίδας.

Τη δομή του βιβλίου ολοκληρώνουν ενδιαφέρουσες ενότητες οι οποίες προσθέτουν στοιχεία σε πολλά επίπεδα. Έτσι, εξετάζονται οι Γιορτές, οι Αγώνες, οι Χοροί (που είχαν μια ιδιαίτερη θέση στη θρησκευτική ζωή της Λακωνίας) και οι Θυσίες, καθώς και αντιλήψεις των ανθρώπων της αρχαιότητας για τα ανάλογα δρώμενα.

Επίσης, δίνονται πληροφορίες για την Μαντική και για επιφανείς μάντεις, που τιμώνταν εδώ, όπως ο Αμφιάραος, ο Τεισαμενός, ο περίφημος Επιμενίδης της Κρήτης, ο Ταλθύβιος κ.ά., των οποίων η παρουσία στον λακωνικό χώρο συνδέθηκε με σημαντικά γεγονότα.

Ακόμη, στο πλαίσιο της αναγνώρισης της ιερότητας των ναών αναπύσσεται με χαρακτηριστικά παραδείγματα η προστασία που εξασφάλιζε η ασυλία.

Την όλη συγγραφική προσπάθεια πλαισιώνουν Πίνακες με κωδικοποιημένο το μυθολογικό υλικό, καθώς και εκτενέστατο ευρετήριο. Ακολουθεί η πλούσια Γενική Βιβλιογραφία (η ειδική υπάρχει στο τέλος της κάθε υποενότητας). Το βιβλίο ολοκληρώνεται με 2 έγχρωμα 16σελίδια, τα οποία φιλοξενούν εικόνες με μυθολογικό περιεχόμενο.

Πρόκειται για αξιόλογη προσπάθεια των συγγραφέων Γιούλας Μυλωνάκου και Γιάννη Σαϊτάκη που οποία αναδεικνύει τον ουσιαστικό ρόλο της Λακωνίας σε πολλούς τομείς της λατρευτικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής της αρχαίας Ελλάδος. Επειδή απευθύνεται και σε ευρύτερο κοινό που ενδιαφέρεται για το πάντα γοπτευτικό πεδίο της μυθολογίας, ο καλαίσθητος τόμος *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ – ΛΑΚΩΝΙΑ* των εκδόσεων Παπαζήση προβλέπεται να αποτελέσει έργο αναφοράς για αναγνώστες και ερευνητές.

SUMMARY

LACONIC MYTHOLOGY

In this book with a lot of love and respect for the past, we obtain from the large reservoir of Greek mythology the elements that light up in an individual and enchanting way the "Laconic Mythokosmo" (Lakonic world of myth) and simultaneously cross the big avenue of ancient Greek religion, because mythology goes hand in hand with popular religion.

Of course, we ought to emphasise that our – own clearly literary – approach to this particular subject moves between the limits of fable and history, bears no relation to any current misleading and unacceptable effort of bringing about the resurgence of ancient Greek religion – as a means of expression and faith.

Highlighting the beauty of mythological narration, we call the reader to travel back with us in time and in fable and get to know the adoration of the gods and heroes of the area. Thus one knows the wealth of traditions that concern the main Olympian deities (Artemis, Apollo, Athena, Zeus, Dimitra, Dionysos, Hermes, Mars and others) and those who were also worshipped here only with separate specific surnames, such as Optiletis Athena (the goddess of ophthalmology), Keleuthia Athena) who helped Odysseus become successful in the road race and thus gain a lifetime companion Penelope, daughter of the Spartan Icarios), Amvologira Venus (Aphroditi) (the goddess who delayed ageing), Scotitas Zeus (god of the underworld), Korythalia Artemis (protector of infants), Aigofagos Ira (to whom Herculeus sacrificed a goat for his victory against Hippokon who dishonestly got the throne from Tyndareos, king of Sparta), Kotyleas Asklipios (who cured Herculeus wound), Tainarios Neptune and more. Also reported, is the adoration and secondary deities such as Decency, the Muses, the Fates, the Graces, Sleep and Death.

In addition, a lot of Water Nymphs, according to mythological variations are spouses of the Kings of Sparta. For example, Naida Vateia marries Ivalos and

gives birth to Tyndareo and Icaro. Naida Perivoia becomes Ikarios wife and the couple acquire Penelope. Even foreign deities were worshipped in various regions of Laconia such as Sarapis and Isida.

Very important indeed are the big royal families of Lakedaimon that draw their origin from Zeus and are connected with the originators of the place. Indicatively, we would like to mention Eurotas, Sparta, Taigeti, Lakedaimon, Hyacinth, Tyndareo, Lida and Dioscourous.

Also remarkable are the specific local feasts that honour certain gods who on most occasions got their names from the deity to which they were dedicated, as the Karneia (in honour of Kareiou Apollo), the Hyacinthia (in honour of Hyacinth), the Gymnopaidies that existed in order to honour the divine mother Lida and her divine children Apollo and Artemis, the Karyatia (in honour of Karyatis Artemis), the Issoria, the Dictynnia and the Tithinidia (again for Artemis but they were reported in different areas of her divine substance) the Eleneia (dedicated to Helen) the Tainaria and so on. A basic ritual element of religious feasts consisted of dances of adoration in which usually young men and women participated sometimes honouring Artemis (like the Karyatides with their elaborate dance or the Korythalistries), other times honouring Hyacinth during the festival which took place in Amykles. In other occasions honouring Apollo in the framework of "The Naked Children" e.t.c.

In Laconic Mythology, we know how deep the faith of the ancient Spartans was in divinatory and its representatives, the visionaries whom they particularly honoured and who were even consulted before the start of war.

In Laconia we have a lot of local heroes who are worshipped in a particular way. Others were heroes that developed into local deities of hatred and others were old local gods that were downgraded and identified with the particular heroes. Thus, famed was the popular adoration of Agamemnon that it was identified with underworld Zeus (in Amykles), Menelaos and Helen's (in Therapni), where Helen as the daughter of Zeus was identified with the local prehellenic deity of vegetation, Menelaos as her spouse, accepted immortality as a gift from the gods. Still in the region of Amykles the adoration of Kassandra that was identified with the local king of the Underworld and was called Kassandra-Alexandra. Also Achilles was worshipped in an avato sanctuary outside Sparta. Last but not least, characteristic is the case of adoration for Hyacinth, the origin of worship which is located in prehellenic periods where the Hyacinth constituted the underworld deity who developed into the god of vegetation.

Another subject that is developed here, constitutes the presence of craftsmen

in Sparta, who advanced in innovations and placed the foundations for the creation of important later works of art in other parts of the country. Because the Spartans contrary to some anti-laconic opinions and theories that were presented as persons who dealt only with war, they too, loved the good things and the Arts. Therefore, they were distinguished in Sculpture which resulted in the eminent Faculty of Sculpture as being among the best in all of ancient Greece and in Music (with two important Faculties).

Lastly, it deserves to be said that Laconia witnessed distinguished honour at the level of the spirit, to adorn the eminent list of seven wise men of antiquity with its own shoots (one of them is Chilon of Lakedaimonios renowned by all of us as a philosopher who established the art of "Lakonic speech" and the other one is Myson the Hineus who is also cited in the list of wise men instead of Periandros the Korinthios.